

MUSEUM SCHELDEWERF

Jaarverslag 2022

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2022

INHOUD

Voorwoord	2
Bestuur en vrijwilligers.....	3
Activiteiten.....	4
Collectie.....	5
Gebouw.....	6
Publiciteit.....	6
Externe contacten	7

MUSEUM SCHELDEWERF
adres: De Willem Ruysstraat 100, 4381 NK Vlissingen
tel. 06-28156832
museumscheldewerf@gmail.com
www.museumscheldewerf.nl
www.facebook.com/verbandkamer

MUSEUM SCHELDEWERF
“de Oude Verbandkamer”
Jaarverslag 2022

Voorwoord

1 januari 2022 was voor Museum Scheldewerf een bijzondere datum: als trotse eigenaar van het gebouw “de Oude Verbandkamer” zijn we begonnen aan een nieuwe periode in ons bestaan.

Dankzij de steun van sponsors, subsidieverstrekkers, Vrienden van het Museum en giften van veel betrokken Vlissingers en andere belangstellenden is het ons gelukt het bedrag voor de aankoop van het pand bij elkaar te krijgen!

Vanuit deze nieuwe positie blijft Museum Scheldewerf zich inzetten om zijn doelstelling “Het behouden en tot leven brengen van de scheepsbouwgeschiedenis van Vlissingen” te realiseren. Het gebouw aan De Willem Ruysstraat 100 te Vlissingen waar vroeger de Bedrijfsgeneeskundige Dienst van scheepswerf Koninklijke Maatschappij De Schelde, later Koninklijke Schelde Groep was gevestigd, is onderdeel van deze geschiedenis.

Ook voor Museum Scheldewerf is het begin van het jaar 2022 beheerst door de gevolgen van de uitbraak van het Covid-19 virus. Het Museum is open geweest wanneer dat mogelijk was en heeft toch nog een redelijk aantal bezoekers ontvangen die met belangstelling en waardering de collectie bekeken hebben.

Als bestuur voelen wij ons gesteund door de inzet van veel vrijwilligers, de financiële bijdragen van Vrienden van het Museum, sponsors en subsidieverstrekkers en de hulp van diverse instanties op museaal en toeristisch gebied.

Namens het bestuur,
Doeke Roos jr., voorzitter

Bestuur en vrijwilligers

Het bestuur bestaat uit:

Doeke Roos jr.	voorzitter
Riet Roelse-Daalhuizen	secretaris/penningmeester
Peter Kruizinga	lid

Coördinator:

Marian Roos-Koolwijk

Adviseurs van het bestuur:

Jan van Beekhuizen

Bert van Hoepen

Ada van Hoof

In 2022 waren 25 vrijwilligers betrokken bij het Museum. Helaas is in 2022 één van onze vrijwilligers overleden, wij zullen zijn inbreng erg missen.

De vrijwilligers verrichtten o.m. de volgende werkzaamheden:

- het verzorgen van rondleidingen in het Museum en het Scheldekwartier
- het aanwezig zijn als suppoost tijdens de openingstijden
- het verrichten van werkzaamheden aan het pand i.v.m. onderhoud en verbetering van toegankelijkheid en indeling
- het verrichten van werkzaamheden ter reparatie/verduurzaming van de collectie
- het in kaart brengen en voor publiek toegankelijk maken van de collectie
- het verzorgen van koffie/thee/frisdrank voor de bezoekers

Als gevolg van de coronamaatregelen was het de afgelopen twee jaar niet mogelijk een vrijwilligersdag te organiseren.

Op 8 maart was er een bijeenkomst met de vrijwilligers, met een terugblik op de laatste jaren en vooral veel aandacht voor de toekomst van het Museum.

Op 6 december was er weer een "echte" vrijwilligersdag, met informatie-uitwisseling, lunch en excursie. We brachten een bezoek aan het Brandspuithuis in Serooskerke, waar we hartelijk werden ontvangen en rondgeleid.

Een aantal gidsen heeft deelgenomen aan de cursus Rondleidingen, verzorgd door de Vereniging Zeeuwse Musea.

Op 23 augustus was er een gidsenoverleg voor onze vrijwilligers.

De Inspiratiedag van Erfgoed Zeeland is door ons bezocht.

Tevens zijn door de leden van de collectiegroep diverse trainingen gevolgd en bijeenkomsten bezocht.

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2022

Activiteiten

In het verslagjaar was het Museum, in tegenstelling tot voorgaande jaren, ook in de wintermaanden geopend. In totaal hebben 1400 personen het Museum bezocht. Ook hebben wij een aantal rondleidingen voor basisscholieren verzorgd. Bezoekers worden door een ervaren en enthousiaste gids rondgeleid. Bovendien is er een informatieblad beschikbaar met gegevens over de getoonde objecten, ook in het Engels en Duits.

Op Monumentendag hebben we 3 bijzondere rondleidingen georganiseerd, in het Museum, het Hoofdkantoor van Damen, de Timmerfabriek en het buitengebied. Hiervoor was veel belangstelling.

Tijdens Maritiem Vlissingen stond de Spijkstaal (oude bedrijfswagen met beeldscherm voor foto's en filmfragmenten) als publiekstrekker op het Timmerplein en was het Museum geopend.

Exposities

De bezoekers konden in ons Museum o.a. de volgende permanente tentoonstellingen bewonderen:

- Scheepsbouwkamer: de vier thema's van scheepsbouw, Hoofdkantoor, cascobouw, tewaterlating en afbouw
- Lloydkamer: de passagiersschepen van de Rotterdamse Lloyd met speciaal aandacht voor de m.s. Willem Ruys
- Kraankamer: de gerestaureerde Kampnagel torenkraan
- Vitrinekast met diverse werkstukken van de Bedrijfsschool
- Mini expo over de Marinebouw
- Model van het passagiersschip de Kungsholm met replica van het schilderij van dit schip van de Vlissingse maritiem schilder Jan de Quelery

De nieuwe tentoonstelling "Scheldekunst" is vanaf maart 2022 te bewonderen in de Bovenzaal. Deze expositie omvat schilderijen, foto's, collages en voorwerpen die verbonden zijn met De Schelde. Naast objecten uit de eigen collectie tonen we ook kunstwerken die we in bruikleen kregen, zoals een fraaie Scheldefoto van Ruben Oreel.

Filmzaal

In de filmzaal zijn gedurende de openingstijden van het Museum doorlopend films vertoond over scheepsbouw in vroeger tijden.

Kinderactiviteiten

Voor kinderen is er een leuke speurtocht uitgezet. Ook zijn er diverse knutselactiviteiten, zoals je eigen jubileumbord ontwerpen. Hiervan is in 2022 regelmatig gebruik gemaakt.

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2022

Overige activiteiten

In de Brasserie van verzorgingstehuis Scheldehof zijn in de omvangrijke vier meter hoge stellingkast een groot aantal voorwerpen en gereedschappen van het Museum uitgesteld, voor menige bewoner een herinnering aan het werkzame leven.

Wij hebben ons aangemeld voor het project Kern met Pit, dat zich richt op sociale interactie. Dit wordt in de toekomst één van onze aandachtsgebieden: Ontmoet elkaar in de Bovenzaal.

Het Museum is ook fietscafé, en wordt op diverse toeristische sites vermeld. Naast het NS-station zijn we het enige fietsoplaadpunt in Vlissingen.

De Bovenzaal wordt incidenteel aan derden verhuurd, dit levert extra inkomsten op.

Collectie

Sinds de oprichting is een indrukwekkende collectie van historische objecten, gereedschappen en apparatuur verzameld die herinneren aan het scheepsbouwverleden van Vlissingen. De collectie bestaat anno 2022 uit:

- een verzameling van gereedschappen en machines uit de voormalige Scheldecollectie van de KMS
- diverse scheepsmodellen
- algemene documentatie zoals het tijdschriftenarchief van de KMS, boeken, foto's en films die betrekking hebben op techniek en scheepsbouw
- het archief bestaande uit o.m. delen uit het Scheldearchief, persoonlijke archieven van werknemers en delen van het privé-archief van Scheldedirecteur J.W. Hupkes
- voorwerpen verband houdende met de scheepsbouwgeschiedenis van Vlissingen

Documentatie die een speciale bescherming en zorg nodig heeft wordt overgedragen aan het Zeeuws Archief.

Zie: Onderzoek het zelf <archieven en collecties>7500 Koninklijke Maatschappij De Schelde 1875-1997.

Nieuwe aanwinst in 2022: een model van de omkeerbare sloopschroef.
Deze constructie was indertijd een nieuwe, gepatenteerde Schelde-vinding.

De verzamelingen zijn ondergebracht in het depot op de eerste verdieping van het Museum. De opslag in de Machinefabriek is niet meer mogelijk, de machines en andere objecten zijn in een container opgeslagen.

Drie grote objecten zijn buiten geplaatst, achter het Museum.

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2022

De collectie is in het verslagjaar opnieuw uitgebreid door schenkingen van oud-Scheldepersoneel, familie of relaties daarvan.
Een deel van de collectie is tentoongesteld in het Museum.

In 2022 is door de Collectiegroep veel werk verzet m.b.t. de registratie van de collectie in de nieuwe landelijke database "Atlantis". Deze uitgebreide registratie incl. foto is onderdeel van het traject tot professionalisering van het Museum. We werken hierbij samen met Damen (D.S.N.S., St. Behoud Scheldecollecties) en het Zeeuws maritiem Muzeum.

"Atlantis" zal mettertijd door iedere belangstellende op internet te raadplegen zijn.

Gebouw

In onze nieuwe status als eigenaar van het pand hebben we de volgende verbeteringen gerealiseerd:

Met steun van BouwCenter Logus Vlissingen en financiële bijdragen van Lionsclub Vlissingen en Vrienden van het Museum is het toilet verbouwd en voorzien van modern sanitair.

In overleg met de gemeente Vlissingen en met steun van Bouwbedrijf Joziassse b.v. is de ventilatie in de kelder aangepakt.

Dankzij gulle donaties van Inner Wheel Walcheren, Rotaryclub Vlissingen en Stichting Maritieme Activiteiten "De Ruyter" is een OTOliftraplif (die wij voor een gereduceerde prijs konden kopen) geplaatst. Hierdoor is de toegankelijkheid voor mindervalide bezoekers erg sterk verbeterd.

En wij hebben plannen voor verdere verbeteringen in de komende jaren.

Publiciteit

Middels artikelen in de PZC en De Bode en vermelding in De Badkoerier en de Museumgids Zeeland hebben we ons Museum onder de aandacht gebracht.

Op de website en facebook is actuele informatie te vinden.

In de Infopunt folderrekken van de Vlissingse Ondernemers Centrale zijn onze folders opgenomen.

Met de gemeente Vlissingen zijn we in overleg om in de binnenstad meer verwijspborden naar het Museum te laten plaatsen.

Museum Scheldewerf is lid van de Vereniging Zeeuwse Musea die zich richt op kennisbevordering en behoud en uitbreiding van de collecties van de musea in Zeeland. De Vereniging Zeeuwse Musea geeft een museumgids uit, die ruim verspreid wordt.

We zijn als Ankerpunt opgenomen in het Toeristisch Netwerk Scheldeland Industriecultuur:

<https://etwie.be/kennisbank/projecten/toeristisch-netwerk-scheldeland-industriecultuur-2022-2023>.

MUSEUM SCHELDEWERF
“de Oude Verbandkamer”
Jaarverslag 2022

Externe contacten

In verslagjaar zijn er o.a. contacten/gesprekken geweest met Janneke de Wit (adviseur van de Vereniging Zeeuwse Musea), Hans van Houdt (projectleider van het Scheldekwartier), Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland, Infopunt Vlissingen en de gemeente Vlissingen, Onno Bakker (directeur Zeeuws maritiem Muzeum), Johan de Visser (financieel directeur Bouwbedrijf Joziasse b.v.) en Rotaryclub Vlissingen